

Dahl Steamship Agency
För snabbaste expedition besök
eller tillskriv
Dahl Steamship Agency
Tel. 29 011.
225 Logan Ave., Winnipeg, Man.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN IS THE OLDEST AND HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA.

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS.

Penningförsändelser
till alla platser i Skandinavien för
medias, och användes endast bank-
er, auktoriserade av Staten, vars
garanti således gäller.
Lägsta försändningsavgift 50c. För
belopp över \$100.00 speciellt låga
avgifter. Angäbbligheter till alla
linjer utställas. Förfrågningar be-
svaras beredvilligt.
Dahl Steamship Agency
Tel. 29 011.
225 Logan Ave., Winnipeg, Man.

ARG. (YEAR) 38.

(Lösnummer 10 cents)

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 30 OKTOBER 1930.

(Lösnummer 10 c)

N:o 44.

Depressionens orsakssammanhang.

Olika meningar bland fackmännen.

Med ovanlig intensitet diskuteras näringslivets representanter överallt i världen för närvarande frågan om roten och upphovet till den depression, som övergår världen, samt utsikterna till en snar konjunkturförbättring. Senare "man lär så länge man lever" för på detta område vara en snarare med modifikation. Det är ej fåta gången, mänskligheten utgår för hemskelser av denna art. Diagnosen var sällan svår att ställa, men sjukdomshården fanns på ett helt annat ställe i samband med kroppen än där man väntat det. Förhållandena synas utvunna även vid denna kris. Kirurgerna stå färdiga till ingrepp, men vet ej, var de skola sätta in kniven.

En auktoritet som prof. Cassel anklagar ledarna av världens penningpolitik för den ödesdiens utveckling som ägt rum. Världens betalningsmedelförsöring har ej stått i proportion till den växande varuproduktionen. Han påpekar särskilt på den otillbörliga kredit-åstramning, som i Amerika följt ut av Federal Reserverstatens för att hejda aktiespekulationerna på New Yorks fondbörs, och på guldanhopningen i Amerika och Frankrike. Inslaget är tillkommet som en skarp kritik av ett uttalande, som chefen för belgiska nationalbanken nyligen gjort till sina aktieägare och varit, under framhållande av att under de senaste åren alla legitima krävningar blivit fullt tillgodosedda. Han förde krisen till å ena sidan en stark ökning av världspolitiken, å andra sidan en måttlös ökning, som nedsatt köpkraften; för övrigt, menade han, vore det helt naturligt, att den allmänna varuprisnivån vände tillbaka till förkrigsnivån. Styrelsen för handelskamrarna i Manchester är nog inne på prof. Cassels tankegång, när den framhåller, att

Svenskbybornas musik har upptecknats.

Folkmusikkommissionen arbetar energiskt.

Framlidna revisionssekreteraren Nils Anderssons efterlämnade samlingar av svensk folkmusik bli ra bli föremål för fortsatta bearbetningar samt utgivning, hävda folkmusikkommissionen. Den här därför gjort framställning om ett statsbidrag för nästa budgetår med 10,000 kr. Tack vare tidigare anslag har kommissionen kunnat publicera bearbetningar av Anderssons verk beträffande Dalarna, Jämtland, Härjedalen, Medelpad, Hälsingland, Gästrikland och Värmland, inalles 10 band.

De landskap för vilka materialet återstår att bearbeta är Norra och Västanland, Södermanland, Östergötland, Småland och Skåne. Den tid, detta arbete kommer att kräva, kan ej med säkerhet anges, men man räknar med omkring fyra år.

Under det förlutna budgetåret ha samlingarna från Dalsland kompletterats med värdefulla uppteckningar varefter materialet slutgiltigt sammanställts i tryckfärdigt skick. Västergötland och Halland ha beretts och ytterligare uppteckningar ha verkställts där. Svenskbybornas förädr av svensk folkmusik har vidare undersökts och ett stort antal intressanta gamla svenska psalmmelodier från Dagotiden upptecknats. Från trycket utgavs slutligen andra delen av samlingarna från Hälsingland och Gästrikland.

Under det nu ingångna budgetåret kommer redaktionsarbetet främst att inriktas på samlingarna från Norra och Västanland, varefter materialet från Östergötland närmast torde komma att bearbetas. Ett band, omfattande Värmlandsamlingarna, är tryckt och utkommer till hösten i beaktad hand.

Under tryckning är ett nästa band, omfattande samlingarna från Dalsland.

Kommissionen hoppas även att under budgetåret kunna få offentliggöra av materialet från de två västra kustlandskapen.

tillrägen på guld i världen ej motsvarar den nuvarande produktionskapaciteten, och yrkar på reform av den monetära politiken i England. Den kände engelske nationalekonomen prof. Keynes ser lågkonjunktursens fundamentala orsak i den höga räntnivån för långfristiga lån och därav framkallad nedgång i verkliga nyinvesteringar. Enca möjligheten att bringa prisnivån till ett mot produktionskostnaden svarande läge.

Fortf. å nästa sida.

Internationellt varuutbyte?

För att avleda produktionsöverskottet.

New York Times uppger, att man i officiella amerikanska kretsar ägnar allvarlig uppmärksamhet åt ett förslag om utbyte av internationella produkter i syfte att avleda produktionsöverskottet från vissa länder. Från privat britiskt håll har bl. a. föreslagits, att gummi skall utbytas mot bomull och från japanskt håll har framkommit ett förslag om utbyte av silke mot bomull.

Senaste Sverige-nytt.

Andreedokumentet.
Stockholm den 21 okt. — Professor Ljunge meddelar, att inget ytterligare fynd kunnat göras från Andreedokumentet.

Mr. G. erhåller tennismärkelse.
Stockholm den 19 okt. — Konung Gustaf har antagit kallelsen som hederspresident i international lawn tennis club de France.

Fabrikstrejk i Göteborg.
Göteborg den 21 okt. — Strejk utbrutit vid Volvofabriken till följd av att varor från en blockerad färgfabrik använts.

Svenska banker med i länet till Tyskland.

Stockholm dne 15 okt. — Svenska storbankerna deltaga i det tyska ethundratjugofemmiljoner dollars länet med 28.65 millioner kronor.

Borgarråd i arbetsgivareförening.
Stockholm den 15 okt. — Borgarrådet Gustaf Söderlund inträder i arbetsgivareföreningens tjänst den 1 april 1921 med anställning som verkställande direktör från den 1 okt. 1931.

Import och export av värdepapper.

Stockholm den 11 okt. — Svenska bankbolagens import av värdepapper för september uppgick till 10.95 miljoner kronor och exporten till 16.13 miljoner kr.

Borgmästare Lindhagen avgår.
Stockholm den 21 okt. — Stockholms borgmästare Carl Lindhagen avgår i december från sin befattning, vilken han innehaft sedan 1903. Som hans efterträdare nämnes hovrättspresidenten Schlyter i Malmö.

Lucky nummer.

Stockholm den 15 oktober: — Vid onsdagens dragning å penninglotteriet utföll lottnumret 8406 med vinsten på hundratusen kronor. Lotten var såld i Växjö. Femtiotusen kronorsvinsten utföll på nummer 149296; lotten såld i Gävle.

Ljunge-affären slutbehandlad.
Uppsala den 19 okt. — Uppsala domkapitel har slutbehandlat Ljunge-affären. Pastor Ljunge frikändes i söndags i de fyra nämnda fallen. Ljunge överklagar icke domkapitlets tidigare beslut att suspendera honom på två månader.

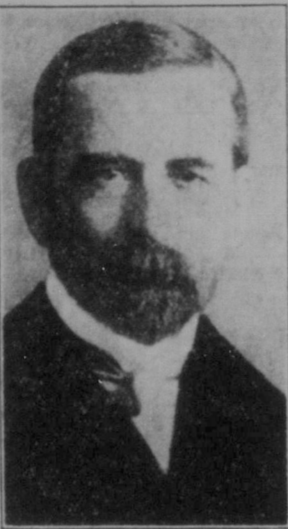
P. B. arbetar på en ny komposition.

Stockholm den 20 okt. — Peterson-Berger är för närvarande sysselsatt med komponerandet av en operett Kungsgårdsminne från Magnus Eriksons och drottning Blankas hov på Frösön på trettonhundrafemtioåret.

Våra ledande män.

Sir George Perley, Canadas förste minister i utlandet, och den nya regeringens äldste, mest erfarna o. på många sätt mest distingerade medlem.

Mångsidighet är det kanske mest utmärkende draget hos Hon. Ch. Cahans nye statssekreterare. Advokat och politiker av stora mått har han till de främsta bland våra ledande män.

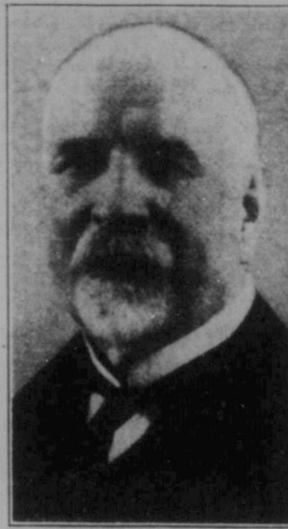
SIR GEORGE PERLEY.
Konsultativt statsråd.

De canadensare, som beklaga att så många av våra bästa män utvandrat till Förenta Staterna, tycks i många fall förbise, att det råder ett ömsesidigt utbyte i detta hänseende mellan vårt land och var granne i söder. Vi ha Van Horne och Shaughnessy och i Canadas nuvarande regering, Sir George Halsey Perley, kabinetts nestor och "gand old man", född i Amerika uppfostrad i New Hampshire och med utbildning från Harvard. Den äldste och mest distingerade medlemmen av mr. Bennetts kabinet tillhör en av de amerikanska familjer, som en dekad eller mer före Confederationen kom till Ottawa River, lade grunden till var timmerindustri av idag, satte, vad som då var Bytown, på kartan och sände canadensisk fur över hela jorden, — med få ord: blev timmerkungar.

Av alla timmerkungar, som regerade i Ottawa-dalen, var J. R. Booth den störste. Men lånet innan Booth hade lämnat Östern, hade andra familjer, mestadels inflyttade från Förenta Staterna, etablerat sig i dalen, förvärvat vidsträckt skogsområden, anställt tusentals män i sin tjänst flottat timmer på det gamla välkända pittoreska sättet och lagt grunden till förmögenheter, som än idag finnas i Ottawa.

Bland dessa timmerindustriens pionärer var William G. Perley en av de största. Han kom från New Hampshire till Ottawa på den tid, då denna stad ännu hette Bytown och var en framgångsrik och förmögen timmerexportör, medan J. R. Booth ännu drev en liten såg.

Fortf. å sida 3.

Hon. CHARLES CAHAN
Canadas statssekreterare.

Charles Hazlett Cahan föddes en Halloween-natt och de vidskepliga åro kanske böjda att i denna omständighet se hans många egenskaper som gåvor av en fa, ebura måhända irrländarna i hans ursprung och härstamning hellre se anledningen till hans mångsidighet. Ty mångsidighet är det utmärkende draget hos Canadas nye Statssekreterare.

I sin berömda föreläsning för ett fjrtiotal år sedan yttrade John Morley bl. a., att det icke fanns ty till det brittiska underhusets män, som hade läst Miltons "Det förlofades paradiset." Påståendet kanske i viss mån kunde passera in på vårt eget parlament men ingalunda beträffande mr. Cahan. Han har provat på så många sidor av livet, han har bevarat sin livs-uppfattning så vital, att han kan sägas personifiera det grekiska och romerska idealen av en lagstiftare såsom en lär och kunnig man.

Hans karriär har varit så lång, hans liv så fullt av verksamhet och aktivitet, att han praktiskt taget upplevt tväna skilda perioder. Under den första halvan av sitt liv ägnade han sig åt journalistik, juridik, skolundervisning, filosofi, teologi, metafysik och politik och avslutade den som ledare för det konservativa partiet i Nova Scotia. Den andra perioden började i Montreal för ett trettiotal år sedan och under denna fortsatte han med juridik, affärsverksamhet, filosofi och politik, vilken senare givit honom en framskjutet ställning i Canadas regering. Hans kärlek till litteratur och vetenskap var fortfarande obrotten. Till hans mångsidighet och hans förmåga av kombinande av politik och vetenskap finns ej nämn inom vårt offentliga liv här i landet.

Fortf. å sida 2.

Hiärnan en vitaminfabrik.

Vad en amerikansk forskare tror sig ha upptäckt.

I den del av hjärnan som ligger i bakhuvudet, finns en samling celler, där alla de vitaminer vetenskapen hittills upptäckt, kunna utvecklas, förklarade dr. Charles C. Cook, Gaginow, Michigan, här om dagen inför Amerikanska vetenskapliga elektriska sällskapets sjunde årsmöte, enligt ett telegram till Sv. M. Dr. Cook's upptäckt är resultat av flera års vetenskapliga forskning på detta område — vitaminernas uppkomst och uppgifter.

— Den tanken slog mig, säger dr. Cook, att eftersom vitaminerna förekomma i så många substanser, borde också vår kropp kunna innehålla sina egna vitaminer såväl som sina egna grundbeståndsdelar. Fortsatta forskningar visade också, att detta antagande var fullt riktigt och att dessa vitaminer åro belägna i bakre delen av hjärnan.

Först lyckades man lokalisera endast A, B, C, D och E vitaminer samt bestämma deras funktioner. Men senare har man upptäckt, att deras antal stiger till minst 33 olika slag. Den grupp hjärnceller, som producerar ett visst slags vitaminer, upptar en yta ej större än ändan av en vanlig blyertsenna. Hela den hjärnyta, det här är fråga om, är lokaliserad på en punkt något större än en vanlig tvåkrona.

Pastor Gunnerfeldts avsked.

En intressant och målände avskedspredikan.

Pastor Oscar R. Gunnerfeldt.

I söndags afton kl. 7 höll pastor Oscar R. Gunnerfeldt sin avskeds-predikan i Winnipegs Svenska Baptistförsamling. Kyrkan var fylld till sista plats långt innan afton gudstjänsten tog sin början, och bland de närvarande märktes representanter för skilda kyrkosamfund, församlingen och andra verksamhetsområden, inom vilka pastor Gunnerfeldt verkat under sin femåriga vistelse i Winnipeg.

Avskedspredikan blev för många ett rikt minnesord och genom sin målände, enkla och okenstlade framställningsform bidrog den

Är kräftpestens gåta äntligen löst?

Dr. O. Nybelin har funnit sjukdomens natur och smitöämne.

Det ser nu ut som om kräftpestens gåta äntligen skulle vara löst och som om man funnit sjukdomens natur och smitöämne. Den framstående parasitforskaren dr. O. Nybelin har i sommar haft lantbruketsstyrelsens uppdrag att undersöka vissa kräftpestsmittade sjöar, framförallt sjön Erken i Uppland och har därvid trott sig kunna fastslå att sjukdomen åltras av en svamp som angriper kräftans mjukare hudpartier och dessutom tränger in till djurens hjärna. Svampen ifråga angriper nästan uteslutande kräftornas tunna hudpartier, alltså i skarvarna mellan benlederna och under stjärten.

Vad man förut ej vetat är att den även angriper hjärnan och det synes vara detta som är dödsorsaken. Däremot förfaller den att lämna andra inre organ i fred.

Det har lyckats dr. Nybelin att inympa svampen på friska kräftor och det har visat sig att de insjukna och dö i symtom som tydligt tyda på kräftpest.

Sjukdomen synes vara ofarlig för människor. Endast fullt friska kräftor eller sådana som ha sjukdomen på ett mycket tidigt stadium gå i burar eller havar.

Fortf. å sida 5.

Tysklands svåra finansiella nöd.

Regeringen framlägger drastiskt saneringsprogram.

I sitt senaste finanssaneringsprogram räknar riksregeringen med en budgetbrist för år 1930 på 750 — 900 milj. mark. Bristen skall de närmaste åren täckas ur en särskild fond som skall tjäna som garanti vid upptagandet av ett täckningslån. Utgifterna för 1931 skola sänkas med omkring 1 miljard mark genom lönesänkningar, minskade av rikets penningremissor till delstaterna, arbetslöshetsförsäkringens balansering, de utan att riksbudgeten behöver

Hitler har svenska vänner.

Svenska nationalsocialistiska förbundet bildat.

Vid konferens i Göteborg mellan ledningen för Nya svenska folkförbundet och representanter för övriga nationalsocialistiska samlingslutningar i Sverige beslöts, att samtliga organisationer skola sammanlösas till ett förbund. Beslutet träder omedelbart i kraft. Den nya organisationens namn blir Nya svenska nationalsocialistiska förbundet med säte i Göteborg. Riksledare är veteranär Birger Furugård i Deje. Inom ledningen märkes för övrigt ett flertal göteborgare.

Runt land och riken.

Jordskälve.

TEHERAN. Ett kraftigt jordskälve inträffade här kl. 7 härom eftermiddagen. Inga skador anställes.

Argentina: expresident landsförvisas.

NEW YORK. Från Buenos Aires meddelas, att expresident Irigoyen torde komma till landsförvisas till Spanien, dit han skall förflyttas på en kryssare.

Tyskt ambasador skifte i London.

LONDON. Tyske ambassadören dr. Schamer med fru har avrest fr. London, där han lämnat den diplomatiska tjänsten efter att under tio år ha varit ambassador i London.

Självmoord genom hopp ur trafikflygmaskin.

HAMBURG. En chaufför Keppeler kastade sig häromdagen ut från Luft-Hansas flygmaskin på linjen Hamburg—Hannover.

Tyska vetuller har höjts.

BERLIN. Enligt en i Reichsanzeiger offentliggjord förordning har tullen på vete höjts från 15 till 18.50 riksmark pr. dubbelecentner.

Explosion i ammunitionsupplag.

NANCY. Ett ammunitionsupplag, vari 27,000 granater av mindre kaliber förvarades, har enligt Le Matin sprungit i luften. Man misstänker ett attentat.

5,000 raketer exploderade — elva personer illa brändas.

MEXICO. I Calaya inträffade en explosion, varvid 5,000 raketer, som skulle användas vid en religiös fest förstördes. Elva personer blevo svårt brända.

Lappoaktionen mot försäkringsdirektör Lavonius.

HELSINGFORS. Från ca 5,000 försäkringstagare i livbolaget Suomen har till bolagets förvaltningsråd överkunnats en adress, vari kräves, att bolagets direktör Lavonius avskedas.

Dömda prästmän.

KOWNO. Aklagarmyndigheterna ha inlett process mot flera prästmän som g ort sig skyldiga till statsfientliga handlingar mot regeringen och uppträtt med hetsande tal vid folkmöten och i kyrkorna.

Japan har accepterat Londonfördraget.

TOKIO. Kejsaren har undertecknat Londonfördraget och som ett slutgiltigt tecken på Japans ratificering av dokumentet har detta försatt med det kejserliga sigillet.

tagna i anspråk sam prutningar i budgeten på intill 300 milj. mark. Lönesänkningarna skola företas under tre år med 20 proc. på rikspresidentens, rikskanslerns, ministrarnas och riksdagsmännens löner samt med 6 proc. på alla stats- och kommunallöner över 1,500 mark. Samtidigt skall det sk. nödfört bortfalla. Genom höjd tobakbeskattnings skola 167 milj. mark utvinna. I övrigt skola nya skatter undvikas.

Programmet innehåller vidare bestämmelser om enhetliga grunder för sparsamheten inom riksdelstaterna och kommunerna. Skatteuppbördssystemet skall förbilligas och genom höjande av gränsen för skattefria förmögöheter till 20,000 mark beräknas antalet skattefria personer minska så mycket att de härigenom förminskade förvaltningskostnaderna betydligt överstiga de bortfallande skattebeloppen. Ett omfattande program för byggnadsverksamheten har vidare utarbetats. Genom en särskild lag skall garanterna att stats- och kommunala utgifter, så icke skola ökas under treårsperioden.

Reeringsförklaringen slutar med följande ord: Medveten om att inför historien icke veta någon nåd om den tvekar i detta o-gonblick kommer riksregeringen att göra allt för att nå sitt mål.

Arbetslöshetsförsäkring.

Det officiella meddelandet om riksregeringens saneringsprogram omnämner icke den 2-procentiga höjningen av bidraget till arbetslöshetsförsäkring. Denna höjning skall företagas på förordningsvägen. På riksregeringens närstående håll tror man att programmet trots allt skall kunna genomföras på författingsvägen, under medverkan av riksdagen. Riksdagsmedlemmar har omedelbart påbörjat förhandlingar med partierna.

Rikepresident von Hindenburg Fortf. å sida 2.

"Swedish snaps" i förbudslandet.

Lönnbränning och langning storindustri.

Justitiedepartementets förbudsböra har offentliggjort en statistik över den beräknade tillverknings- och försäljningen av olaglig sprit i Förenta staterna under det gångna fiskalåret av vilken framgår, att lönnbränning och langning är en av landets ledande industrier. Byrån konstaterar, att förbudsmyndigheterna icke lyckades förhindra tillverknigen av 3,288 miljoner liter sprithaltiga drycker, d. v. s. i medeltal 23 liter pr. invånare, kvinnor och minderåriga medräknade.

Av smugelsprit uppgives 3,728,000 liter ha tillverkats av denaturerad alkohol, fermisör o.s.v. och stora kvantiteter harvatten har använts för samma ändamål. Av jordbruksprodukter har framställts 189 miljoner liter whisky. I hemmen beräknas tillverknigen av vin ha uppgått till 446 miljoner liter och av öl till 2,585 miljoner. Nära 18 miljoner liter, huvudsakligen starksprit, insmugglades.

Till de förbudna drycker amerikanska förfarande i så stor mängd fortära hör numera också "Swedish snaps". Vid en razzia, som för några veckor sedan företogs i New York, anträffades och stängdes över 400 lönnkrogar, däribland flera svenska i centrala kvarter. Polisen hade under de senaste månaderna vid olika tillfällen fått meddelandet om att "svensk snaps" skulle vara en synnerligen begärlig dryck. Inte mindre än åtta svenskfödda innehavare av eller delägare, i lönnkrogar ha arresterats, och polisen har beslagit stora partier av den svenska "snapsen". S. K. svensk punch har också utminerats från dessa lönnkrogar, men denna dryck har i sin amerikaniserade form visat sig vara ett farligt gifte i det flera dödsfall noterats efter förtärande av densamma.